

ФУНКЦИЈЕ ОРОФАЦИЈАЛНЕ РЕГИЈЕ

-
-
- Усна дупља обједињује велики број функција које се у њој обављају. Са првим удахом ваздуха почиње функција дисања, непосредно потом се укључују функција сисања и функција гутања; са ницањем зуба усваја се функција жвакања а нешто касније и најсуптилнија функција орофацијалне регије, а то је говор.

Дисање

- Прва витална функција, наслеђена рефлексна активност.
- Физиолошки пут ваздуха је преко ноздрва, кроз нос, три спрата ждрела, ларинкс, трахеју до алвеола. Пошто се у ждрелу укрштају алиментарни и респираторни пут, развијен је читав систем вентила који омогућава неометани пролазак ваздуха према ларинксу и хране према езофагусу.

дисање на нос

- Усне су склопљене, језик испуњава читаву усну дупљу, доња вилица је у положају физиол.миравања одржавана тонусом мишића који контролишу њен положај. Са дисталне стране затворен је глосовеларни вентил који одваја усну дупљу од фарингса. Језик се ослања врхом и бочним деловима на зубе и бочне делове непца док је између дорзалне површине језика и палатума безваздушни простор.

-
-
- У тренутку гутања усне су склопљене, доња вилица је у положају централне оклузије а када болус пређе из усне дупље у ждрело затвара се глосовеларни вентил тако што се меко непце ослони на језик. Опуштају се мишићи подизачи мандибуле, она се враћа у положај мировања, средишњи део језика целом дужином се одваја од палатума и тако настаје безваздушни простор.

дисање на уста

- Усне су размакнуте, језик лежи у простору доње вилице, образи су увучени а меко непце затегнуто и подигнуто. Изостаје формативно дејство језика на горњу вилицу, развија се ускост праћена високим непцем и билатерално укрштен загрижај.
- Лице је уско , усне ван контакта, присутна протрузија горњих секутића. (отворена уста не значе увек и дисање на уста јер глосовеларни вентил може правилно да функционише)

Испитивање функције дисања

- -посматрањем пацијента
 - -анамнестички подаци
 - -постављање огледала испод ноздрва
-

Гутање

- Рефлексна функција која се обавља од рођења; сложена радња при чему се храна потискује из уста у ждрело, преко једнјака до желуца, регулисана из центра у продуженој моздини.
 - Инфантилни (висцерални) и
 - зрели (соматски) тип гутања.
-

-
- Инфантилно гутање-одојче до ницања првих млечних молара и код одраслих особа при гутању великих количина течности.
 - Вилице су одвојене док је језик између гингивалних рубова вилица; доњу вилицу стабилизује контракција језика и орофацијална мускулатура инервисана н.фациалис-ом .

-
- После дојења, када се скупи довољна количина млека на дорзалној површини језика наступа гутање. Отвара се глосовеларни вентил, затварају се сви остали вентили који спречавају улазак хране у репираторни систем. Језик се налази између алвеоларних рубова у контакту са доњом усном а усне су склопљене око мамиле.

-
-
- **Соматско гутање** се развија са комплетирањем млечне дентиције када се мења начин исхране.
 - Положај доње вилице је фиксиран мастикаторном мускулатуром у оклузији уз садејство потхиоидних и натхиоидних мишића, језика и меког непца.

-
-
- Гутање има три фазе:
 - -букална (орална)
 - -фарингеална
 - -езофагеална
 - Инфантилно гутање може примарно да услови отворени загрижај или да буде последица постојеће аномалије (отвор.загрижај, изражена протрузија и прави прогнатизам)

Испитивање функције гутања

- -палпацијом мишића пода усне дупље, инспекцијом проверити да ли се контрахује мимична мускулатура
- -повући палцем и кажипрстом горњу и доњу усну и проверити да ли се језик интерпонира између зуба
- -поставити огледалце на доњу усну и захтевати од детета да прогута
- -електромиографски

Сисање (дојење)

- Исхрана одојчета је заснована на низу безусловних рефлексних покрета који су изазвани додиром. Додир усана са мамилом изазива затварање усана па се мамила нађе између горњег алвеол.руба и врха језика који прелази преко доњег алвеоларног руба.
- Покрети током дојења су покрети стварања вакуума и покрети mužeња.

-
-
- На рођењу доња вилица има ретрогнат положај. Захваљујући функцији дојења услед снажног рада орофацијалне мускулатуре (60 пута већи напор него при вештачкој исхрани помоћу цуцле) доња вилица за првих шест месеци, до ницања првих млечних зуба, достиже ортогнат однос-услови за правилан однос горњих и доњих зуба.

Жвакање

- Развита краниофацијалних структура и неуромускуларно сазревање доводе до промена начина исхране-са течне и кашасте хране прелази се на исхрану чврстом храном.
- Жвакање није урођена функција. Сензорна регулација потиче од механорецептора смештених у периодонталном ткиву, тмз, језику, оралној слузокожи и мишићима.

-
-
- Почетак жвакања је под контролом свести али се регулише рефлексно. Покрети мандибуле се обављају у три правца-сагиталном, трансверзалном и вертикалном.
 - Код правилне функције жвакања при покретима млевења постоји довољан број додирних тачака између горњег и доњег зубног низа јер је искошеност зуба и висина квржица усаглашена са облином компензационе криве, обликом зглоба (стрмином путање) и преклопом секутића.

Испитивање функције жвакања

- Масетерични ,темпорални и мешовити (комбиновани) тип жвакања.
- -инспекцијом, да ли постоје абразионе фасете на оклузалним површинама зуба
- -палпацијом, јачина контракције м.масетера и м.темпоралиса
- -анамнеза, да ли дете користи чврсту храну
- -испитивање латеро-оклузије (зуби балансне стране без контакта код особа са темпоралним жвакањем)

Функција говора

- Најсавршеније средство комуникације својствено само човеку. Говор почиње са развојем менталне и неуромускуларне зрелости када дете може да чује, имитира гласове, да их повезује у речи и да речи и њихово значење повезује са предметима.
 - Говор се заснива на полифазној, узастопној моторној активности која је синхронизована са дисањем.
-

-
-
- Говор почиње кратким инспиријумом и лаганим експиријумом. За то време ларингс је у целини у покрету акцијом својих спољашњих и унутрашњих мишића. Мења се величина фарингеалног простора, меко непце се подиже и успоставља контакт са задњим зидом фарингса. Језик мења свој положај (спољ.мишићи) и облик (унутр.мишићи). У усној дупљи се моделирају гласови чијим спајањем настаје артикулисани говор.

-
-
- Кора великог мозга
 - Плућа
 - Глотис, гласнице, епиглотис
 - Ждрело
 - Носна дупља
 - Језик
 - Доња вилица и цела усна дупља – усне, дентоалвеоларне структуре, тврдо и меко непце и увула.

-
-
- Према месту и начину формирања гласови се деле на:
 - Лабио-денталне (Ф,В)
 - Лабио-лабијалне (П,Б,М)
 - Лингводенталне (Т,Д,Ј)
 - Лингвоалвеоларне (Л,Љ,Р,Н,Њ)
 - Дентоденталне (С,З,Ц)
 - Лингвопалатиналне (Ш,Ж,Ч,Џ,Ћ,Ђ)
 - Веларне (К,Г)
 - Глоталне (Х)

-
-
- Ортодонтске аномалије удружене са поремећајима изговора:
 - Конгениталне расцепи усне и непца
 - Отворен загрижај
 - Прогенија
 - Диастема медиана
 - Недостатак појединих зуба
 - Изражена ускост горње вилице са тескобом